

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
CZEŚĆ I. HISTORIA LEGISLACJI POLSKIEJ W KWESTII ABORCJI (<i>ks. Andrzej Muszala</i>)	9
1. Lata 1932–1956: prawny zakaz przerywania ciąży	10
2. Lata 1956–1993: okres zalegalizowanej aborcji	11
3. Okres po 1993 roku: prawna ochrona życia ludzkiego w okresie płodowym	18
CZEŚĆ II. WSPÓŁCZESNA DEBATA NAD USTAWĄ O ABORCJI (<i>ks. Tadeusz Ślipko</i>)	25
1. Wstępne wyjaśnienia	25
2. Struktura aktu przerywania ciąży	28
3. Ogólna klasyfikacja stanowisk	31
4. Zasadnicze typy motywacji prohibicjonistów	33
5. Argumentacje permissywistów i rzeczników nietypowych poglądów	35
5.1. Motywacje oparte na racjach zewnętrznych	36
5.2. Motywacje oparte na racjach wewnętrznych	37
5.3. Racje zwolenników stanowisk nietypowych	39
6. Ocena uzasadnień prohibicjonistycznych	41
6.1. Ogólna charakterystyka i problem	41
6.2. Życie płodu fundamentalnym wyznacznikiem moralnego sensu przerywania ciąży	43
6.3. <i>Nasciturus</i> – człowiekiem i osobową wartością moralną	44
6.3.1. Koncepcja oparta na idei animacji równoczesnej	45
6.3.2. Krytyka zarysowanego stanowiska i rozwiązanie problemu	46
6.4. Absolutne zło aborcji	50
6.5. Prawo karne a konfliktowa sytuacja zagrożenia życia matki ze strony poczętego przez nią płodu	54
6.5.1. Zarys poglądów	54
6.5.2. Wstępne zastrzeżenia	55

6.5.3. Prawo pozytywne a obowiązek podjęcia heroicznych decyzji	57
6.5.4. Ochrona prawna życia nienarodzonych a zasada „wyższej konieczności”	58
6.5.5. Subiektywna strona aborcji w konfliktowych sytuacjach zagrożenia życia matki	61
6.5.6. Szczegółowe kwestie odpowiedzialności matki i lekarza	63
7. Stanowiska permissywne	68
7.1. Motywacje oparte na racjach zewnętrznych	68
7.1.1. Społeczne skutki ustawy antyaborcyjnej	68
7.1.2. „Znacząca część”, czyli wola społeczeństwa	70
7.1.3. Idea wolności i podmiotowości kobiety	76
7.1.4. „Kompromis etyczny”	83
7.1.5. Przerywanie ciąży a postulaty diagnostyki prenatalnej	93
7.2. Argumentacje oparte na racjach wewnętrznych	104
7.2.1. Zasada potencjalności	105
7.2.2. Fakt urodzin	109
7.2.3. Zdolność do nawiązywania świadomego kontaktu z otoczeniem	112
8. Stanowiska nietypowe	119
8.1. Negacja pojęcia „prawa do życia”	119
8.1.1. Prezentacja stanowiska	119
8.1.2. Nieadekwatna analiza pojęcia „prawa do”	121
8.1.3. Prawo do życia a obowiązek życia	122
8.2. Ustawa antyaborcyjna – prawem wyznaniowym?	123
8.2.1. Główne tezy poglądu	123
8.2.2. Pojęcie prawa wyznaniowego	125
8.2.3. Metodologiczny sceptycyzm a prawda moralna	125
8.2.4. Powszechność i niezmienność normy „Nie zabijaj”	126
8.2.5. Zakaz aborcji a zasady wiary	127
8.2.6. Antropologiczne przesłanki zakazu aborcji	129
8.2.7. Prawo naturalne podstawą zakazu aborcji	130
8.2.8. Kantowskie inspiracje konfesyjnej interpretacji zakazu aborcji	132
8.3. Ustawowy zakaz aborcji a ustrojowe podstawy demokracji liberalnej	133
8.3.1. Zagraniczne echo dyskusji	133

8.3.2. Główne tezy stanowiska	134
8.3.3. Uwagi krytyczne	135
9. Problem sumienia	148
9.1. Podatność sumienia na oddziaływanie pozamoralnych czynników	148
9.2. Niebezpieczeństwo arbitralnych interpretacji dopuszczalności wyjątków	149
10. Podsumowanie i wypływające stąd wnioski.	151
10.1. Etyczny aspekt aborcji – centralnym problemem dyskusji	151
10.2. Prohibicjonizm i permisywizm – dwa przeciwstawne stanowiska ..	152
10.3. Spirytualistyczny personalizm i naturalistyczny materializm u podstaw prohibicjonizmu i permisywizmu	153
10.4. Absolutyzm i relatywizm wniosków normatywnych	154
10.5. Wielopłaszczyznowość społecznych zadań walki z aborcją.	156
10.6. Sprawa aborcji testem laicyzacji intelektualnych elit	157
10.7. Walka z aborcją – zadaniem dla polskiego katolicyzmu.	159

CZĘŚĆ III. ABORCJA I ŻYCIE NIENARODZONYCH W STAROŻYTNOŚCI CHRZEŚCJAŃSKIEJ

(ks. Marek Starowiejski)	160
1. Uwagi wstępne	160
1.1. Życie nienarodzonych w starożytności niechrześcijańskiej.	161
1.2. Aborcja i Biblia	164
1.3. Aborcja w literaturze wczesnochrześcijańskiej.	166
2. Aborcja i życie nienarodzonych w starożytności chrześcijańskiej – dokumentacja	172
2.1. Ojcowie apostołscy	172
2.2. Apokryfy chrześcijańskie	174
2.3. Apologeci greccy	176
2.4. Apologeci łacińscy	177
2.5. Teologowie aleksandryjscy	181
2.6. Inni pisarze III w.	183
2.7. Najstarsze teksty prawne z III? – IV w.	184
2.8. Inne teksty z IV w.	186
2.8.1. Pisarze łacińscy	186
2.8.2. Pisarze wschodni	188

2.9.	Augustyn.....	190
2.10.	Pisarze greccy V w.....	193
2.11.	Pisarze łacińscy V/VI w.....	195
2.11.1.	Cezary z Arles	195
2.11.2.	Inni pisarze	197
2.12.	Późnoantyczne teksty prawne.....	198
2.12.1.	Teksty synodalne	198
2.12.2.	Najstarsze <i>Penitencjały</i>	194
3.	Dodatek	200
3.1	Teksty żydowsko-hellenistyczne	200
PRZYPISY		203